

Előfizetési árak:
 Egész évre ----- 12 frt.
 Félévre ----- 6 "
 Negyedévre ----- 3 "
 Egy óra ----- 1 "
 — Egyen szám 4 kr. —

Kiadóhivatal:
 Fleits Fer. Pál könyvnyomdája
 Nagybecskerek, Uri-utca 276. sz.,
 hová az előfizetések és a lap
 átvételére vonatkozó felszó-
 lamások intézendők.

TORONTÁL.

POLITIKAI ÉS TÁRSADALMI NAPILAP.

Szerkesztőségi iroda:
 Nagy-Becskerek,
 Zápolya-utca 1-ső szám,
 hová a lap szellemi részét, illető
 minden közlemény intézendő.

Hirdetések
 a kiadóhivatalban fogadtatnak el.
 Azonkívül az összes hirdetési
 irodákban.

Megjelenik mindennap,
 vasár- és ünnepnapok
 kivételével.

Torontálmegye a millenniumon.

Nagybecskerek, márczius 12.

Az előmunkálatok, adatgyűjtések s tervezetések halmazából immár teljesen kibontakozott az a kép, amelyet Torontálmegye az ezredéves kiállításon való részvevése nyújt.

A torontálmegyei végrehajtó-bizottság megelőző tanácskozásainak keretében megtisztultak az egyes csoportok programjai s a bizottság most már minden vonalon megindíthatta a részletes kivitel nehéz munkáját, a kereskedelmi szakcsoport kivételével, a melynek munkálata az országos központi kereskedelmi csoport bizottság javaslatára levétetett a napirendről, mert az egész ország kereskedelmi viszonyainak egységes bemutatását célzó összes munkálatokat az országos kereskedelmi csoport tartotta fenn magának.

E kiviteli munkálatok mozaikját mutatják be rövid összefoglalásban az alábbi sorok.

A történelmi csoport.

Az ezredéves kiállítás történelmi csarnokában hazánk fényes történelmi jelenetei lesznek képekben megörökítve. Ezen képek sorát Torontálmegye is fogja egygyel gazdagítani. A nagyméretű kép hős Szent László király azon korszakos eseményt képező győzelmét fogja ábrázolni, melyet a Temes vidékén, Pancsova közelében a kunbessenyők fölött vívott ki s Ákos vezéröket viadalban megölte. Az ezredéves kiállítás után e kép a megyeház üléstermét fogja díszíteni.

Megyénk történelmi fejlődését s jelenkori föllendülését legalkalmasabbnak látszott kortérképekben bemutatni. Ezen kortérképek készítésének egységes vezetése kívánatosá tette, hogy az összes térképek kivitelének gondja a közlekedési csoportra bízassék.

A közlekedési csoport.

A közös hadügyminiszterium levéltárában, Bécsben levő fontosabb kútfőkről vett másolatok s az országos levéltárban Budapesten felkutatott adatok birtokában a közlekedési csoport három kortérképet készített Torontálmegye multjáról.

Az első kortérkép a 17-ik évszázad első feléből a török hódoltság korát jellemző állapotokat, a második kortérkép a 18-ik század elején a zentai ütközet után való viszonyokat s a harmadik kortérkép a 19-ik évszázad első éveire eső helyzetet fogja ábrázolni.

A jelenkor hatalmas föllendülését végre egy negyedik térkép fogja feltüntetni az összes vízszabályozási, utépítési, vasuti, táviró- és telefonhálózatot, az egyes községek lakossági és nemzetiségi viszonyaival.

Ezen térképek alapvázlatait a bécsi földrajzi intézet készíti el, a kiállítandó példányok pedig színezett kézi rajzok lesznek, melyek Friedlinger mérnök szakavatott kezei alól fognak kikerülni.

A megye jelenkorát feltüntető térkép 300, az egyes kortérképek pedig 100—100 példányban lesznek sokszorosítva, hogy a nagyközönség, a megye községei és közigazgatási által könnyen beszerezhetők legyenek.

Mind a három kortérképen a jelenkori térkép is ábrázolva lesz úgy, hogy a

jelenkorinak halvány jelzései fölé esnek a kortérképek sötétebb színeiben tartott jelzései s így mintegy készletbe lesz a szemlélő arra, hogy a sivar és lassu fejlődést mutató mult s a hatalmas föllendülést mutató jelen között párhuzamot vonjon.

A kiállítandó térkép díszes faragású fakeretbe lesz foglalva, melyek kivitelét hazai fafaragó műiparosokra bizza a torontáli kiállítási bizottság.

A közoktatási csoport.

A kiállításra kiszemelt tanintézeteket oly munkaprogrammal és utasításokkal látta el, hogy azok alapján megyénk összes tanintézeteinek belső életéről és munkásságának eredményéről hű és kimerítő tájékoztatást várhatunk.

„Torontálmegye tanügyi monografiája” mellett két nagyobb grafikai táblázat fog könnyű áttekintést nyújtani a megye területén létező összes tanintézetéről s különösen fel tesz tüntetve azokon megyénk tanügyi haladása 1869-től 1894-ig.

Ezen táblázathoz az adatok gyűjtését a kir. tanfelügyelőség megkezdte s a rendkívüli nagy adathalmaz rendezését a csoport ügybuzgó előadója, Knyaskó Lajos fogja végezni. A begyűjtött adatok tudományos feldolgozásával s technikai kivitelével Thiring Gusztáv dr. a fő- és székvárosi statisztikai hivatal aligazgatója van megbízva.

A megye területén levő kiválóbb közép-, polgári-, felsőbb leány- és népiskolák, valamint óvodák és ipartanonciskolák külsejéről, belső berendezéséről és felszereléséről Oldal István készít fényképeket.

Fényképben mintegy 70 torontáli iskola lesz az ezredéves kiállításon bemutatva.

A nagybecskereki és nagykikindai főgymnasiumok, valamint a nagybecskereki állami polgári iskola története immár össze van állítva. Ezek díszes kötésben és finom papírra nyomtatva fognak a kiállításra küldetni. Előállításukra eddigelé 450 frtot utalványozott a torontáli ker. bizottság.

Tanintézeteink működését felölölő s részletes program mellett a gyakorlatok, térképrajzok, szabadkézi és mértani rajzok, ipari és kézimunka produktumok lesznek kiállítva.

Ezek beküldésének záros határidejét a csoport-bizottság f. évi július hó 1-ére tűzte ki.

Négy nem magyar tannyelvű népiskola párhuzamos kiállítása nem csekély érdekességet fog kölcsönözni a torontáli tanügyi csoportnak.

Vonzó hatást fog gyakorolni a nagybecskereki állami polgáriskola gipszmodellje. Ez intézet remek épületének mltvési arányait az új országhoz főszobrásza, Marchenke Vilmos fogja gipszbe önteni. Végül örömmel kell konstatálnunk, hogy az oktatásügyi központi csoportbizottság hozzájárult a torontáli bizottság azon óhajához, hogy megyei kulturkiállításunk lehetőleg egységesen s torontáli jellegének feltüntetésével legyen bemutatva.

Az egészségügyi csoport.

A megye közegészségi viszonyait egy grafikai térkép fogja ismertetni. Ezen a közegészségi személyzet ugymint orvosok, sebészek, szülésznek és gyógyszerészek száma mellett fel lesznek tüntetve a kórházak, gyógyfürdők, artézi kutak, keserűvízforrások stb.

A megyei központi új kórház tervrajzai, a városok és községek kórházainak kül-

sejéről és belső berendezéséről felvett fényképek lesznek hivatva bemutatni Torontálmegye rendezett kórházviszonyait.

A járvány betegségek fellépéséről s terjedelméről táblázatos kimutatás fog tanulmányos képet nyújtani.

A mezőgazdasági csoport.

E csoport rendezését a „Torontálmegyei gazdasági egyesület” vezeti.

Rendelkezésére 25 ezer forintot bocsájtott a torontáli kiállítási bizottság, hogy nagyszabású programját megvalósíthassa.

Ezen hó folyamán Budapesten fogják az ország összes gazdasági egyesületei programjaikat az egységes képviseltetés végett harmonizálni — a tényleges működés, csak ezután fog tehát teljes erővel megindulni.

Egyelőre csupán jelzésre szorítokunk annak, hogy növénytermelésünk és állattenyésztésünk minden ágazata és gazdasági helyi viszonyainknak minden részlete gyűjteményes kiállításban lesz bemutatva.

Az iparcsoport.

A torontálmegyei bizottság f. évi február 16-ig, mint az utolsó beküldési határidőig, 70 bejelentő ívet küldött be az ezredéves kiállítás igazgatóságának.

A bejelentések közül

a vas- és fémiparra	8
a gépiparra	2
a járműiparra	10
az építési iparra	7
a faiparra	9
az agyagiparra	5
a bőr, textil és ruházatra	17
a sokszorosítóiparra	5
az aranyműves iparra	1
az apró áru	1
a vegyészeti iparra	1
az élelmi cikkekre	4
Összesen	70

kiállító esik.

Városok és községek szerint csoportosítva a kiállítókat

Nagybecskerekre	27
Nagykikindára	15
Nagyszentmiklóásra	9
Zsombolyára	10
Perjámosra	4
Törökbeséresre	2
Écskára	1
Nagyözsre	1
Kocsóhátra	1
Összesen	70

kiállító esik.

Hogy a kiállítással járó terheket könnyebben elviselhesék, a torontáli bizottság részint megrendelésekkel látja el, részint a kiállítási költségek fedezésével támogatja iparosainkat.

Megrendelést nyertek a szőnyeg-, műlakatos- és majolikaipar, a butor-, jármű- és szijgyártó-, a késes- és papucsosipar.

A torontáli kiállítási bizottság megrendelést tett 20 iparosnál 5093 frt, Csokonics Endre gróf 2 iparosnál 650 frt és Vinczehidy Izó 1 iparosnál 250 frt erejéig.

A megrendelések összege 5993 frtra rug. Azonkívül a torontáli kiállítási bizottság 52 iparost támogat kiállítási költségek fedezésével.

A járműiparra vonatkozó 10 bejelentés mindenikénél 3 iparos kiállító szerepel, és pedig egy nyerges, egy bogár és egy kovács, azért ezen 10 bejelentés mindenikénél még 2—2 kiállítót kell számítanunk.

Van tehát összesen 90 kiállítónk.

Ha figyelembe vesszük, hogy Torontálmegyeének ifju s alig negyedszázados multtal bíró ipara csak most kezd kialakulni s lendülésnek indulni, akkor nem lehet keve-

selni számát jelentkezőknek, kik megannyi jeles képviselői lesznek az általuk bemutatott iparnak, s hiü tükröt fognak a nemzet elé tárni arról, hogy e megye területén az adott közgazdasági viszonyok hatása alatt mely iparágak váltak eddig élet- és versenyképesekké és mely iparágak számára van immár az út megtörve.

Kiváló és teljesen megizmosodott járműiparunk mellett erősen lesz képviselve a bőr- és ruházati ipar; a többi iparcsoport számban bár kicsi, de ujitásaival és javításaival méltán feltűnést fog kelteni.

A fém- és gépipar négy, az építészeti ipar egy, a fa- és bútortipar három ujitással vagy javítással lesz képviselve.

Örömmel kell még fölemlitenünk, hogy öt téglagyár, egy kalapkúgyár, egy szőnyeggyár, két bőrgyár, két viaszöntőgyár, egy sörgyár, egy hengergőzmalom és két eczetgyár, tehát 15 gyár mellett négy műiparos telepet, és pedig két mulakatos, egy keleti szőnyeg és egy majolika telepet fog Torontálvármegye az ezredéves kiállításra bemutatni.

A néprajzi csoport.

Az ezredéves kiállításra egy egész falu lesz bemutatva magyar, székely, csángó, román, ruthén, tót, szerb, bolgár, vend, szász és német házakkal és udvarokkal.

Ezen faluban Torontálmegye egy szerb és egy német házat fog berendezni. A szerb ház Czrepaja, a német ház Nagyjécsa községben talált építkezési motívumok szerint lesz összeállítva.

Mindkét ház és udvar tervrajza immár készen van. Minden részletét torontáli faragók fogják itthon elkészíteni s ugyan ők fogják e nyár folyamán Budapesten összeállítani.

A belső berendezés tárgyai is torontáli iparosok műhelyeiből fognak kikérülni.

A szerb ház szépszobájában szerb lakodalmi jelenet lesz: czrepajai legénykel össze egy melencei leánnyal, kit egy kikindai menyecske fog gárdirozni, a kólót torontál-szigeti dudás húzza talpuk alá. A hűs szobában egy serdülő leányzó fog szövészekén szorgalmatoskodni.

A sváb házban „kirbáj” lesz; az „előtánczos” a „választott”-jával, egy rozmaringot tartó hajadonnal fogja képviselni jómódu derék svábjainkat.

A német udvaron még egy másik ház is be lesz mutatva, az „Au behalter” ház, mely ódon divatu butorzatával s a benne kiérdemelt nyugalmát élvező öreg élettársával feltűnést fog kelteni.

Ezen jelentékeny szerepet játszó egyének bübuk lesznek; a fabábukat egy kézművesi műfaragó készíti s a megfelelő kosztimök beszerzésével Fóris, Grób és Gyertyánffy főszolgabírák vannak megbízva.

A három interieur az ezredéves kiállítás után a nemzeti muzeum néprajzi osztályába fog kerülni örök emlékére Torontálmegye áldozatkészségének.

Streitman Antal.

A szabadelvű párt erősödése. Egy bécsi tudósítás jelenti, hogy a Bánffy báró miniszterelnök által elért nagy parlamenti sikert, mely szerint a költségvetési törvény 56 saavazatnyi nagy és konzolidált többséggel fogadtattott el, a Bánffy-miniszterium végleges megerősödésének kétség-telen bizonyítékául tekintik. Mintán a legmagasabb körökben mint bevégzett tényre számolnak azzal, hogy a még elintézetlen két egyházi politikai törvényjavaslat tekintélyes többséggel fog elfogadtatni, — az is kétségtelen, hogy számos pártokivüli, de a szabadelvű program alapján megválasztott képviselő vissza fog térni a szabadelvű kormánypart kötelékébe. Már ez maga tekintélyes mértékben fel fogja emelni a szabadelvű párt tagjainak számát. Már akkor, midőn a Bánffy-miniszterium megalakulása előtt a különböző pártok vezető tagjait ő felsége kihallgatáson fogadta, az ez alkalommal adott nyilatkozatok végeredménye azzal állapított meg, hogy a pártokivüliek köréhez tartozó tagok és a nemzeti párt tagjai hajlandók a fuzióra a szabadelvűpárttal. De ezt a fuziót akkor és most is megakadályozták a vezérek és megakadályozták különösen Apponyi Albert gróf teljesíthetetlen követeléseit. Ma a helyzet akként tisztázódott, hogy a szabadelvűpárt Bánffy báró miniszterelnök vezetése alatt elég erős és a mostani konzolidált többséggel fuzió nélkül is a saját erejéből képes az ország kormányügyeit vezetni. Arra nézve, hogy Bánffy báró állása legközelebb hosszú időre konzolidálódik, teljes bizottság létezik.

A közigazgatási bizottság ülése.

Nagybecskerek, március 12.

Torontálmegye közigazgatási bizottsága tegnap tartotta rendes havi ülést.

Jelen voltak: Rónay Jenő főispán, Daniel László alispán, dr. Dellimanich Lajos m. főjegyző, Poroszkay Béla m. főügyész, dr. Mihálovics Odón árvaszéki elnök, Talapkovics Vazul pénzügyigazgató, Steinbach Antal tanfelügyelő, dr. Plechl Szilárd m. főorvos, Szobotka Károly az államépít. hiv. főnöke, dr. Orosdy Lajos kir. ügyész, Vinczevidy Izso, Kovács Ágoston, Vécsey István és Steinitzer Géza bizotts. tagok, Rigó István m. tb. főjegyző, Szilágyi Albert, Hegedüs János m. aljegyzők mint előadók és dr. Vinczevidy Ernő m. aljegyző mint a bizottság jegyzője. Az ülés lefolyásáról az alábbiakban számolunk be:

Adóügyek.

A máskor nem nagy érdeklődéssel hallgatott pénzügyigazgatói referada élénk eszmecsere adott alkalmat, különösen a midőn Rónay Jenő főispán felhívta a bizottság figyelmét azon körülményre, hogy a dologi vegrehajtásoknál több helyütt a vegrehajtás alá kerülő ingatlan nagy értékével és kiterjedésével a tartozás mi arányban sem áll e igen feltűnő jelenség, hogy eme kis adóhatáskörökön oly nagy ingatlanok kerülnek vegrehajtás esetébe arverés alá. Hasonló szellemben szólt fel Daniel László alispán is, aki különösen a most uralkodó arvizveszelyre es avval egybekötött gazdasági rossz viszonyokra való tekintettel az összes dologi vegrehajtások beszüntetését javasolta. Talapkovics Vazul pénzügyigazgató többszöri felszólalása után a bizottság végül a főispán azon indítványát fogadta el, hogy miután ezen dologi vegrehajtások egy is csak ősszel fogantatosítottas, addig pedig a mostani gazdasági válságos állapot úgy sem tarthat, a dologi vegrehajtások csupán ott szüntettetnek meg, a hol e megeztüntetetes tárgylag igazoltnak, a hozzájuk fuzódó mellékkörülmények pedig feltűnőnek látszanak. Evvel azután az érdeklődés az adóügyek iránt kimerült.

Közköztatásügy.

A kir. tanfelügyelő havi jelentéséből említésre méltó, hogy ott a hol a tanfelügyelő látogatásai alkalmával a magyar nyelvnek nem kellő oztatását tapasztalta, amely körülményt főleg a tanítók „tulkorosságának” tulajdonítja, azok nyugdíjaztatása iránt a kellő lépéseket megtette.

Közlekedésügy.

Az államépítészeti hivatali főnöke jelenti, hogy februárban a nagy havazások dacára forgalmi akadály nem volt, mert a képződött hó tívások részben a közérő, részben fizetett munkások által rögtön eltávolítottak. Jelenti továbbá, hogy a folyó évben eszközrendő építkezések tervei elkészítettek.

Börtönügy.

Dr. Orosdy Lajos a kir. ügyész betérjesztette a vármegye területén lévő törvényszék-fogházak havi kimutatását, a melyek azonban legteljebb a morál-statisztikával foglalkozókat érdekelhetik.

Közegészségügy.

Általánosabb érdeklődést keltett dr. Plechl Szilárd m. főorvos azon kijelentése, hogy a serum gyógyóddal való dyphtheria elleni kezelés a megyében igen sikerültnek mondható és mind szélesebb rétegekben nyer alkalmazást.

A felebbezett ügyeken való átaiklás után még két igen érdekes tárgy tartotta lekötve a bizottság figyelmét.

Az uszóra ellen.

Az egyik a vármegye főispánjának azon átirata, a melyben a bizottság figyelmét a meggyeszte de különösen a volt határörvidék területén tapasztalható veszedelmes uszóra hívja fel. Annál veszedelmesebb, mert némileg leplezett, t. i. pénzért terményt vagy munkát kell adni. A megszorult paraszt 1 frtyi költségnért kö elezi magát 2—3 frt értékű terményt adni vagy nap-számot ledolgozni, úgy hogy e lelketlen uszóra sok 200 300 szátólira dolgoznak rendszerint.

Rónay Ernő bizotts. tag felszólalása után a ki ezen incidensből a községi hitelszövetkezetekre hívja fel a bizottság figyelmét valamint Orosdy kir. ügyésznek a formára vonatkozó megjegyzése után a bizottság egyhangyalan elfogadja a főispán azon előterjesztését, hogy a bizottság e tárgyban az igazságügyminiszterhez feliratot intézzen, oly értelemmel, hogy: „az uszóra egyes eseteinek felforgását a polgári bíróságok a kir. ügyészeknek bejelentésük s a

kir. ügyészek felhatalmazásának, hogy hivatalból indítsák meg a büntető eljárását”.

Az anyakönyvi kerületek.

Végül az anyakönyvi kerületek beosztása került nagy érdeklődés mellett szőnyegre. Erről szóló tudósításunk lapunk más helyén olvasható.

Az állami anyakönyvek.

— Torontálmegye anyakönyvi kerületei. —

Nagybecskerek, március 12.

Torontálvármegye közigazgatási bizottsága tegnap tartott rendes havi ülésén vette tárgyalás alá a belügyminiszternek rendeletét az új anyakönyvi kerületek megalkotása tárgyában. Ismeretes olvasóink előtt az a nagy harc, mely a polgári anyakönyvvezetés törvénybe iktatását megelőzte. A nagy reform életbeléptetésének előmunkálatai ma már serényen folynak az egész vonalon, s Torontálmegye közigazgatási bizottsága is megtette kötelességét, midőn tegnapi ülésében a vármegyét anyakönyvi kerületekre felosztotta és az anyakönyvvezetőkül javaslatba hozott egyének névjegyzékét elkészítette. Hosszas és alapos munkálatok előzték meg a bizottság ezen határozatát, amelynek alapját már teljesen és minden részletében kidolgozott tervezetek alkották.

A tegnapi napon elfogadott tervezet szerint Torontálmegye 162 önálló és 23 csoportosított anyakönyvi kerületekre osztatott be.

Főelv volt, hogy minden község lehetőleg egy önálló anyakönyvi kerületet alkosson, de ezen elv az egész vonalon nem volt keresztül vihető, mert egyes községek népességi számaránya és földrajzi fekvése a csoportosítást tette kívánatossá.

Önálló anyakönyvi kerületek:

1. Nagybecskerek város. 2. Nagykikinda város. 3. Szerb-Elemér. 4. Német-Elemér. 5. Szerb-Aradács. 6. Tót-Aradács. 7. Német-Ecska. 8. Ernesztháza. 9. Klekk. 10. Begasztygyörgy. 11. Katalinfalva. 12. Kis-Torák. 13. Nagy-Torák. 14. Bótos. 15. Orlovát. 16. Perlász. 17. Rudófalva. 18. Torontál-Erzsébetlak. 19. Jankahid. 20. Magyarazentmihály. 21. Czernya. 22. Grabács. 23. Kis-Komlós. 24. Zombolya. 25. Csősztelek. 26. Kis-Orosz. 27. Magyar Czernya. 28. Német Czernya. 29. Basahid. 30. Bocvár. 31. Mokrin. 32. Nákófalva. 33. Szaján. 34. Tisza-Hegyes. 35. Magyar-Pád. 36. Szerb-Pád. 37. Aureiháza. 38. Billéd. 39. Bóda. 40. Csátád. 41. Gyertyán-s. 42. Kis-Jécsa. 43. Nagy-Jécsa. 44. Német. 45. Oregfalva. 46. Tamásfalva. 47. Ujvár. 48. Horvát-Kécsa. 49. Román-Kécsa. 50. Horvát-Klári. 51. Szerb-Klári. 52. Bánlak. 53. Dolács. 54. Kanak. 55. Nagy-Gáj. 56. Nagy-Margitta. 57. Offszentioza. 58. Partos. 59. Szent-János. 60. Szóka. 61. Tolvádia. 62. Ürményháza. 63. Zichfalva. 64. Perjámos. 65. Szent-Péter. 66. Szerbszentpéter. 67. Egrea. 68. Sárafalva. 69. Lovrin. 70. Kis-Ósz. 71. Bogáros. 72. Ujhely. 73. Sándorháza. 74. Pészak. 75. Alibunár. 76. Dobricza. 77. Ferdinándfalva. 78. Lánca. 79. Kevi Szöllős. 80. Kis-Margitta. 81. Petrovovszello. 82. Számos. 83. Sándorfalva. 84. Végszentmihály. 85. Almás. 86. Bárányos. 87. Borcsa. 88. Bresztovác. 89. Dolova. 90. Franczföld. 91. Glogon. 92. Hertelendfalva. 93. Homolcz. 94. Révaujfalva. 95. Sándor-egyház. 96. Szeferin. 97. Szarocsova. 98. T. Kanizza. 99. Jozefova. 100. Szanád. 101. Csóka. 102. Tisza-Szent Miklós. 103. Jázova. 104. Szerb-Keresztur. 105. Gyála. 106. Szőregh. 107. Kúbekháza. 108. Oroszlámos. 109. Cseba. 110. Dinyás. 111. Fény. 112. Gyülvész. 113. Ivánda. 114. Jánosföld. 115. M.-Ittbe. 116. Német-Párdány. 117. Szerb-Ittbe. 118. Szerb-Párdány. 119. Szerb-Szent-Márton. 120. Uj Pécs. 121. Horvát-Bóka. 122. Szerb-Bóka. 123. Horvát-Neuzina. 124. Szerb-Neuzina. 125. Szerb-Módos. 126. Torontál-Szécsány. 127. Istvánföld. 128. Antalfalva. 129. Baránda. 130. Csenta. 131. Czrepaja. 132. Farkasd. 133. Idvor. 134. Jarkovác. 135. Lajosfalva. 136. Oppova. 137. Ozora. 138. Tomsevác. 139. Torontál-Sziget. 140. Torontál-Vasárhely. 141. Kis-Teremia. 142. Nagy-Ósz. 143. Nagy-Teremia. 144. Német-Csanád. 145. Németnagyszentmiklós. 146. Nyerő. 147. O-Bessenyő. 148. Szerbnagyszentmiklós. 149. Valkány. 150. Szerb-Csanád. 151. Aracs. 152. Karlova. 153. Kumán. 154. Mellencze. 155. Tarras. 156. Torda. 157. Görök-Beasa. 158. Rudna. 159. Macedonia. 160. Tógyér. 161. Gyér. 162. Deszk.

Csoportosított anyakönyvi kerületek: 1. Otelek, Magyarazentmárton. 2. Obéba, Battyánháza. 3. Majdán, Ráb. 4. Feketó, Egyházaskér, Monostor. 5. Ujszentiván, Oszentiván, Tervár. 6. Istvánvölgy, Györgyháza és a Velica Greda pusztá. 7. Szécsányfalva, Ujfalva, Olács. 8. Topolya, Novoszello és Nagy-Bikács. 9. N.-Komlós, Kunszöllős és Vizesda. 10. Nagytószeg, Kistószeg és Melecsina pusztá. 11. Szenthubert

Károlyliget és Szeultour. 12. Tóba és Mollfalva. 13. Románecska és Lukácsfalva. 14. Lázár-föld és Zsigmondfalva. 15. Ittvárnok és Rogendorf. 16. Nemetmódos, Káptalanfalva és Kereszt. 17. Gád és Fodorháza. 18. Csávos és Surján. 19. Kiszombor, Porgány, Klárafalva és Ferencszállás. 20. Keglévichháza, P-Keresztur és Bolgártelep. 21. Beodra, Akacs és Kisbikács. 22. Szárca és Románszárca. 23. Szerbesene és Horvátsene.

Anyakönyvvezetők általában a községi illetve körjegyzők lettek javaslatba hozva, mert a törvény 7 § a értelmében első sorban a községi eljárónak tagjait kell az anyakönyvvezetéssel megbírn.

Az anyakönyvvezetők tiszteletdíjának javaslatba hozatalánál a közigazgatási bizottság az anyakönyvi kerületeket lélekszámuk arányához képest öt csoportba osztotta be és ezen beosztásnak megfelelőleg öt rendbeli tiszteletdíjat hozott javaslatba.

A kilátásba helyezett évi tiszteletdíjak teljes összege 9805 frtot tesz ki, mely összeget az államkincstár fedezi.

A teljes munkálatot a napokban már felterjesztik a belügyminiszteriumhoz egy terjedelmes kíséreléssel kapcsolatban, melynek indokolása négy ívvel többet tesz.

HIREK.

Tájékoztató.

Március 12. A Szlavianszky-terezett hangverseny a színházban.

Március 12. A tüzőltő szövetség ülése.

Március 14. A jegyz. tanf. hallgatók ünnepélye.

Március 15. A Magyar Kör ünnepélye.

Március 15. A kereskedő ifjak ünnepélye.

Március 24. A jótékony négyzet közgyűlése.

Március 24. A tor. athl. klub házi viadala.

Május 16-19. Országos vásár.

A gőzfürdő naponta reggeli 5 órától nyitva van nők részére kedden és pénteken délután.

— **Megerősítés.** A vallás- és közoktatásügyi miniszter Lukács Szilárd dolovai községi elemi iskolai rendes tanítót jelen állásában végleg megerősítette.

— **Nagybecskerek tavaszi színháza.** Csóka Sándor, a nálunk is ismert színházigazgató, aki most Miskolcra vonul, időzik társulatával, folyamodványt nyújtott be Nagybecskerek város tanácsához, amelyben a városi színháznak husvét első napjától kezdődően hat nyolc hétre való átengedését kéri. Kiszánc polgármester legközelebb összehívja a színházi bizottságot, amely a kérelem ügyében határozni illetékes.

— **A hadsereg főfelügyelője.** Bécsi katonai körökben határozottan állítják, hogy Rainer főherceg, aki ez idő szerint az osztrák honvédség főparancsnoka, lesa a közös hadsereg főfelügyelője. Az elhunyt Albrecht főherceg állását csak májusban fogják betölteni. Mivel azonban Albrecht főherceg elhunytával igen sok ügydarab elintézetlenül maradt, a király elrendelte, hogy Schönhaich vezérőrnagy, ki Albrecht főherceghez volt beosztva, májusig a vezérfelügyelőségnek maradjon és a folyó ügyeket a hátralevő ügyekkel együtt elintézte.

— **Kiltintetés.** A király a személye körüli miniszter előterjesztése folytán Bujkovszky Gusztáv lajosfalvi evangélikus lelkész és a temesvári esperesség alesperesének, a közügyek, különösen pedig az egyház és népoktatás terén kifejtett hasznos működése elismerésül, a koronás arany érdemkeresztet adományozta.

— **Halálozás.** Temesvárról írják, hogy Babusnik Agoston, takarékpénztári igazgató, Temesvár város törvényhatósági bizottsági tagja tegnap este 78 éves korában meghalt. Babusnik a Ferencz József-rend lovagja volt.

— **Purimstély Begaszentgyörgyön.** Vasárnap este, a zsidók farsangjának első estején rendkívül látogatott táncmulatság zajlott le Begaszentgyörgyön, a Molnár-féle vendéglő nagytermében. A nagyszámú közönség, amelynek sorában a kórnokok is erősen képviselve voltak, pompásan mulatva, néhány forintot, amit a pereszesleány-jelműben megjelent Spiro Janka k. a. perecekből árult, az odaváló óvodának juttatva. Jelenvoltak:

Asszonyok: Grossmann Kálmáné, Lovieser Mihályné (Ittvárnok), Binder Józsefné (Rogendorf), dr. Ernst Lajosné (Módos), Ambrusiné (Temesvár), Paltzmanné, Kürschner Ignáczné, Boskovits Dusané, Tirnaueré (Nagybecskerek), Schwarzné, Kohn Samuné, Spiró Károlyné (Nagybecskerek), Müller Gézané, Perényi Kelemenné, Hirtensteiné (Nagybecskerek), Hirtenstein Simonné, Adler Károlyné, Schreiner

Istvánné, Freund Aronné, Pinkert Józsefné, Deutsch Zsigmondné (Nagybecskerek), Strasser Gyuláné (Nagybecskerek) stb.

Leányok: Grossmann Helén, Schreiner Anna és Mária, Freund Laura, Zanker Regina (Temesvár), Frankl Zsófia (Nagybecskerek), Binder Emilia (Rogendorf), Schlesinger Malvin (Nagybecskerek), Klein Helén, Hirtenstein Felice, Spiro Janka (Nagybecskerek), Pinkert Ilka, Huber Mariska, Schwarz Jolan, Preradovics Darinka, Zaka Rózsa (Nagybecskerek).

— **Parlamentari affaire.** A képviselőházban, mint legutóbbi számunk táviratai között olvasható volt, Hojtsy Pál és Gajary Odön közt lejátszódott kinos incidensnek, mint értesülünk, pár baj lesz a folytatása.

— **Érdekes válópör.** Meglehető feltűnést okozott ezélt három évvel, hogy gróf Gyulai Sándor, a ki akkor volt külföldi utról visszatérőben, nőül vette Bécsben a Danzer-féle orfeum cziabalom művésznőjét, Vécsey Alice bárónőt. — Mint hírlak, a gróf most valói készüli feleségétől, s e ezéltől már ki is tért a rom. katolikus hitből.

— **Egy román lap betiltása.** A „Dreptatea“ szerint a belügyminiszter eltiltotta a temesvári „Foia de Dumineca“ további megjelenését, mert a kauziót nem szabályszerű módon tették le. Gozadu kir. ügyész vád alá helyezte Branice Valér szerkesztőt, a miért a lap 1895. év január hó 1 től kezdve kaució nélkül jelent meg.

— **A négykrajczárosok vége.** Egy féli hivatalos lap azt hirteli derék régi „susztartallérok“ ról, hogy végleges haláluk immár csak rövid idő kérdése. Alig van egynehány darab belőle forgalomban az egész országban, mióta bevonták a forgalomból. Érdekes megtudni, hogy miként pusztult el az a sok négykrajczáros. A forgalomból kizárt sok rézpénzt olvasztókba szállították. Az olvasztásnál olyan nagy urak voltak jelen, mint a pénzügyminiszter, az állampénztárak és az állami számvéviszék kiküldöttei. A legutóbbi napokban nem kevesebb mint 3200000 darab négykrajczárosot olvasztottak be, a melynek értéke körülbelül 128000 forint. A beolvasztott négykrajczárosok sulya 399000 kilogramm volt.

— **Felgyógyult urlovas.** Lázár Béla, a híres urlovas betegségéből már teljesen felépült, úgy, hogy már meg is kezdette szolgálatát régi ezredénél, a Kecskeméten állomásozó 13-as huszároknál.

Táviratok.

Országgyűlés.

(A képviselőház ülése március 12-én.)

Budapest, márcz. 12. (A „Torontál“ eredeti távirata.) Horánszky Nándor, Pulszky Agost, Serbán Miklós, Beöthy Ákos és Ugron Gábor beszédei után a Ház az appropriációt részleteiben is megszavazta. Holnap több helyi érdekű vasut ügyét tárgyalják. Csütörtökön, pénteken és szombaton nincs ülés.

Bánffy Bécsben.

Budapest, márcz. 12. (A „Torontál“ eredeti távirata.) Bánffy Dezső báró miniszterelnök csütörtökön Bécsbe megy, hogy az új zászlósurak ünnepélyes megesketésén jelen legyen. Most még nem állapítják meg a delegációk összehívásának idejét, de mindenesetre legkésőbb június első napjaira egybehivatnak.

Összeütközés a pályaudvaron.

Budapest, márcz. 12. (A „Torontál“ eredeti távirata.) A keleti pályaudvarba ma reggel fékesetlenül beérkezett gráci szemelyvonat neki ment a vasalkotmánynak, amelyben a sinpár végződik. A kocsik egymásra torlódtak és több utas megsebesült.

Egy tragédia befejezése.

Budapest, márcz. 12. (A „Torontál“ eredeti távirata.) A budapesti kir. törvényeszk ma Flossu Titus kereskedősegédet, aki tavaly Tremmal Sándor kollégáját, anyjának és nővérének a szeretőjét, agyonlötte, hat évi fegyházra ítélte.

Hölgyek gyászja.

Budapest, márcz. 12. (A „Torontál“ eredeti távirata.) Párisból telegrafálják: hogy Worth, akinek szabótermei híresek voltak, tegnap meghalt.

Feladv. szerkesztő: Dr. Brájer Lajos.
Helyettes szerkesztő: Kabos Bertalan.

Hirdetések.

Itt még soha nem volt!

A világhírű

gondolat olvasó

rövid időre ideérkezett.

Van szerencsém a n. é. közönséggel tudatni, hogy keresztül utazásomban itt néhány napig időzni fogok és tudományommal nevet, kort, gondolatot, foglalkozást, multat és jövőt mindenkinek mondok.

Senkise mulassza el.

Mivel tudományommal Európa legnagyobb városaiban, úgy Budapesten, Pozsonyban, Temesvárott, Kassán és Verseczen, is mindentűt a legnagyobb csodálkozást és elismerést arattam, remélem, hogy a helybeli n. é. közönség a végből, hogy

meggyőződjék,

szives látogatásával megtisztelni fog.

Lakásom:

Gabonatér, Obrat-féle ház, 9. szám, az udvarban.

Társalgási idő: reggel 8-12 óráig.
d. u. 1-7 óráig.

(192-x.4)

Kiváló tisztelettel

Peán J. B.

234. szám kir. végrh. 1895.

Árverési hirdetmény.

Alulírott kiküldött végrehajtó az 1881. évi LX. t. cz. 102. és 120. § értelmében ezennel közhírré teszi, hogy az antalfalvai kir. járásbíróság 5160. polgári 1894. sz. végzése által Hirtenstein Márk nbecskereki lakos valamint a többi alap és feltűfoglaltatók javára, Jovicics György barátai lakos ellen 85 frt 92 kr tőke, ennek 1894. szeptember hó 1-ik napjától járó 6% kamatai és 31 frt 87 perköltség követelés erejéig elrendelt kielégítési végrehajtás alkalmával bíróság le- és feltűfoglalt és 1900 frtra becsült kukoricoza, lovak és üzleti rőfos áruezikekből álló ingóságok, nyilvános árverés útján eladatnak.

Mely árverésnek az antalfalvai kir. járásbírósnak 396. polgári 1895. sz. kiküldést rendelő végzés folytán a helyszinén Barándán adós lakásán leendő eszközölésére 1895. évi márcz. hó 18-ik napjának d. e. 12 órája határidőül kitzűzetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok ezen árverésen, az 1881: LX. t. cz. 107. § a értelmében a legtöbbat igénynek becsáron alul is eladatni fognak.

Az elárverezendő ingóságok vételára az 1881: LX. t. cz. 108. §-ban megállapított feltételek szrint lesz kifizetendő.

Kelt Antalfalván, 1895. évi márcz. hó 3. napján.

Gunits Béla,
kir. bir. végrehajtó.

212-1.1

Kiadó lakás.

Egy három utcái szobából és a szükséges mellékhelyiségekből álló lakás május hó 1-től, esetleg előbb is kiadó.

Bővebben a kiadóhivatalban. (216-x.1)

A

Nagybecskereki Takarékpénztár

a mai naptól kezdve engedélyez

JELZÁLOG-KÖLCSÖNÖKET

kötelezvényre 500 frttól feljebb a legnagyobb összegig:

- a) Nagybecskerekí bérházakra,
- b) Torontálmegyében fekvő földbirtokokra

 a legjutányosabb feltételek mellett.

A kölcsönök 5, 10, 15, 20, 25, 30, 35, 40, 45, 50 év alatt törleszthetők vagy egyenlő évi (félévi) tókerészletekben,

vagy félévi egyenlő tóke és kamatjáradékokkal (annuitásokkal).

Bővebb felvilágosítással szóbelileg és levélbelileg készségesen szolgál

az igazgatóság.

A

Nagybecskerekí Takarékpénztár

Részvénytókéje 160,000 frt.

Tartalékok 1894. végével 87.000 frt

e l f o g a d

TAKARÉKPÉNZTARI BETÉTEKET

legjobb kamatoztatásra a legelőzékenyebb visszafizetési módokat mellett,

értékpapírok adásvételét eszközli s minden a bankszakmába vágó megbizást

pontosan és jutányosan teljesít.

(215—1.)